

עין משפט נר מצוה

כו:

וְעַל הַחֲלָה שֶׁנִּשְׁמָמָת לֹא יוֹזֶנָה מִמְּקוֹמָהּ. פרש"י דלמאי חזי אי לאכילה הא טעמא היא אי להסקה תחת תבשילו אין שורפין קדשים צי"ט וכ"ת יריזנה לפני כלזו כדאמרין פסקחים (דף ג. וס) גצי תרומת חמץ ומריזה לפני כלזו וי"ל דנתינה לכלזו אע"ג דאין

כאן שום טורח זהו ציעורו וכשם שאין שורפין כך אין מצערים דרחמנא אחשבה להצערתו אע"ג דהוי לזורך כדאמר אין מדליקין בשמן שרפה צי"ט ואע"פ שהו' לורך יו"ט להדליק לזורך אכילה וקשה דהא דאין שורפין קדשים ציו"ט היינו טעמא משום טורח מלאכה לעשות אש ולעסוק בשריפתו אבל הכא כשנותן החלה לפני כלזו אין כאן שום טורח מלאכה לכן י"ל דלכך אין נותנה לפני כלזו משום דמנאות בשרפה כדאמר בשבת (דף כה.) כשם שמנזה לשרוף הקדשים שנטמאו כך מנזה לשרוף את התרומה שנטמאת אבל גצי תרומת חמץ דקאמר מריזה לפני כלזו לא מיירי כשנטמאה אלא משום ציעור חמץ ולכן אינה צריכה שריפה וכן משמע בתמורה דף לג.): דחשיב לה לתרומה טמאה כהדי הנשרפין וקאמר הנשרפין לא יקברו ומ"מ קשה דהכי נדמה תרומה לקדשים למימר שאין שורפין תרומה ציו"ט אימא שאני שריפת קדשים דלית בהו לורך הדיוט כלל א

לכך אין שורפין אבל תרומה לזורך הדיוט להסיק תחת תבשילו אימא ישרפנו צי"ט תחת תבשילו דהא איכא לורך אוכל נפש וימירך רצינו יתחק דתחת תבשילו הואיל ואית ציה נמי לורך גבוה בטל ליה לורך הדיוט אבל לורך גבוה והוי כאליו כלול של גבוה ורואי מדלעיל (דף יט.) דאמרין נדרים ונדבות אין קרבין ציו"ט ואפילו שלמים ואמאי והא שלמים לורך הדיוט אית בהו אלא ודאי בטיל ליה חלקו אלל חלק גבוה והוי כאליו כולל לגבוה הכא נמי גצי תרומה אימא הכי וקשה לפי זה דא"כ כלית פסחים הכי דמאי י"ט הא אית ציה לורך גבוה כי אס כלי אש ואמאי לא בטיל ליה אלל מנזת גבוה את מה שש להדיוט אלא ודאי י"ל דאין קושיא מטעם זה דמנזת גבוה לא בטלה חלק דהדיוט וגצי שלמים שאני דעיקר הקרבה בטיל גבוה וכהניס ובעלם משל גבוה קא וכו ומה שאין שורפין את התרומות היינו גזרה תרומה אטו קדשים י

[בבהמת קדשים]. ורצי טרפון שהיה מסופק דס"ד דשרי משום ציוין קדשים]: ת"י גריפת

זו אצל זו ואומר זו כוז תניא נמי הכי לֹא יֵאמָר אֶדָם לֹחֲבָרוּ הָרִינִי עֹמֵךְ בִּסְלַע הָרִינִי עֹמֵךְ בִּשְׁתִּים אֲבָל אוֹמֵר לוֹ הָרִינִי עֹמֵךְ לִמְחָצָה וּלְשִׁלִּישׁ וּלְרִבְעִי: ‏[בבב

אין צדין פרק שלישי ביצה

וּצִי"ט שׁוּלִי קָא מַשְׁיַל. פעמים שהיה טרוד צעיו"ט ומשראה המומין אומר לו כך עכשיו וצא למחר והיה שואלו על המום איך צא לו מפני שנחשדו כהנים על הצבורות להטיל בהם מום כדמתן (בכורות דף לה.) כל המומין הראויים לצא צדיי אדם רועי ישראל נאמנים

רועי כהנים אין נאמנים וצריך להציא עדים שמאליו צא לו: **ההוא גברא.** כהן היה: **דלי עיניה.** נשא עיניו: **הוא.** גדר של קוים: **הוא שדיין שערי צדק גיסא דהוא.** שעורין היו מושלכים מעצר לגדר והצבור היה לעצר השני: **ופרטיה נשפוטיה.** קרע שפתיו. והיא שניה צמומי הצבור שפתו שנפגמה^[דרושה שכתוב נכון: לא]. מדעת נתת השעורים שם שנחדתם על הצבורות מפני טורח הגדול והיציאה שהוטל עליו שישאלו אינו מטפל בו אלא שלשה חדשים וותנו לכהן: **לא יסיה.** קרי ציה לא יהיה: **ה"ג מוס לא יהיה צו אין לי אלא כו'.** אי כתב מוס ולא אלא נתינת מום ממש אבל עכשיו אמר מוס לאסור נתינת מוס ממש ואמר כל מוס לאסור גרמא: **במתני' חלה שנעמא.** אינה ראיה לכהן היום דהא צאכילה אסורה לעולם ובהסקה או לתמה לכלזו צי"ט אסור דאין מצערין קדשים טמאים מן העולם ציו"ט ואפילו ע"י אכילת צהמה דקיי"ל^[דרושה שכתוב נכון: לא] שאין שורפין קדשים צי"ט ולא מימא דוקא שריפה משום דהצעררה שלא לזורך היא דהא אין מדליקין בשמן שרפה ציו"ט הצעררה לזורך היא דהללקת נר ציו"ט לורך אכילה היא ומותרת אפילו הכי בשמן שרפה לא והוא שמן תרומה שנטמאת גזרת הכתוב היא שאין קדשים טמאים מתצערים ציו"ט דרחמנא אחשבה להצערתן דכתיב **באש ישרף** (ויקרא י) הלכך מלאכה היא: **גב' ואם הניזלה לפני כלנצים.** וכשנחנבלה בשבת קאמר מדפליג רבי יהודה עלה ואמר אס לא היתה נבלה מע"ש אסורה לפי שאינה מן המוכן: **בצעלי חיים.** צהמה צריאה בין השמשות: **שמו.** צי"ט: **שאפורים.** וכי שריא במסוכנת צין השמשות דדעמיה עליה להאכילה לכלנצים: **בצהמם קדשים.** שאפורים צהנאה וטעונה והערכה אי נמי אין פודין קדשים להאכיל לכלנצים ואפילו למאן דאמר פודין צי"ט לא פסקי לה הלכך לא חויא: **אלא טעמא דקדשים.** כיון דיקא מתני' לתמנייה דומיא דחלה על כרחך שמעינן מינה דדוקא בקדשים נקט ופרכינן אלא טעמא דקדשים צתמיה: **הא דחולין שריא.** לכלנצים ולא מתסרא משום מוקצה: **הניחא למר צריה דרז יוסף כו'.** איכא

למימר מתני' דיקא לאשמעינן דחולין שריא ר' שמעון היא דלית ליה מוקצה: **אלא למר צריה דאמימר.** מני לא ר' יהודה ולא ר' שמעון: **הכא צמאי עסקינן במסוכנת.** לעולם ר' שמעון היא ומתני' במסוכנת דשרי ר' שמעון צה ואמר מחתכין את הדלועין כו' הלכך טעמא דקדשים לא חיזנה הא דחולין שריא: **במתני' אין נמנין.** בגמ' מפרש מאי היא: **אבל** שוחט הוא העבה צלל פסוק דמים ומחלקין אותה ציניהם ולמחר יפסוק להם דמיה: **גב' * אין פוסקין דמים.** דמקח וממכר בשבת וציו"ט אסור ^עו בפרש עזרא (תמיה יג.): **היכי עציב דקמני שוחט הוא ומחלקין ציניהן** הכי עציב שידעו למחר כמה היתה שוה לפסוק דמיה: **מציא.** להם ציו"ט שמי ביהמות שוות ולאמר ראו שזו כוז ולמחר שמין את הגותרת: **הריני עמך.** נמנה על צהמה זו בטלעו והיינו כשמואל דלמר אין פוסקים לה דמים ציו"ט: **מתני'**

הואיל ומבערה מיהא מן העולם. מוס' הרא"ש שבת כד: ד"ה מאי טעמא. T. דגורנין היכא דנהנה ממנה בשבת שריפה אטו היכא שאינו נהנה ממנה דאז אסור מן התורה. רש"י.

ומתה ביו"ט. רבינן דמסוכנת, מתה מאתמול היא א), ואפילו לר"י. ומתניתין בבהמת קדשים, ולפיכך לא חיונה. הא דחולין דברי הכל שרי לטלטלה. **מתני'** אין נמנין על הבהמה בתחילה ביו"ט כו'. אוקמה רבה אין נמנין לפסוק לה דמים, אבל נמנין עליה ואומר זו כמו זו שמכרה מערב [יו"ט], ודמי אותה הבהמה יודעים, ושוחטים (מחלוקת) [ומחלוקת] בלא פסיקת דמים. תניא נמי הכי לא יאמר אדם לחבירו, הריני

^[1] נראה דל"ל דצינ דמסוכנת היתה מעי"ט דעמיה עליה מאתמול וכ"ה ברי"ף כאן ע"ש

מסורת הש"ס

א) בכורות לג: [מתנתנו ט:];
ב) [שם בבכורות לו. איתא יתן וכו"א בשאלותנו פ' צא כי מדי, א] [שם בבכורות איתא אחד מוס ואחד כל מוס];
ד) שבת קט: א) [נ"ל דמתניא, א] [על ג: ו: ע"ש שבת קט: ע"ש, א] פסחים ט: א) [שבת ט: א) [דרבנן וכו"א שם] ובאמת י"ל דרבה וכן הונה שם, י] שבת קמח: א) [מוספי פ"ג, א] ט) [בכורות לג: א) [שבת כ: כד, א] ט) [נ"ע רש"י לקמן לו. ד"ה משום מקח וממכר, א] ט) [נ"ע רש"י שבת כד: ד"ה ד"ה לפי ופסחים מו. ד"ה לא תקרא, א]

ⓘ

תורה אור השלם

- ↑ וראשׁי בי יקריב ובה שׁלמים לויׁ לפלא גדר או לגדבה בדרך או בצאן תמים יקרה לרצון כל מום לא יקרה בו: ויקרא כב כא

ⓘ

גליון הש"ס

רש"י ד"ה אין פוסקין וכו'. ע"י רש"י לקמן דף לו ע"א ד"ה משום מקח וממכר: **בא"ד בפרש** עורא. כלשונא דש"ס סוכה דף לו ע"א וכן בשו"א וכו' וזהו נתימיה ח' וע"י סנה"ד דף גכ ע"ב:

ⓘ

מוסף רש"י

אמר מום ואמר כל מום. כלומר מום לא היה שמשני לו? לפלא גדר בו מלי למיכתב ומכיו כל מום, לרבות כולם (מתנות מוסף):
בא"ד בפרש מחתכין את הדלועין. המלשון ומיהו קמטן לאו למאכל צהמה קימין אלא לאדם (שבת קנז): ולא אמרינן מקלין הן לבמה דמאכל אדם הן (שם קנח):
ולא אמרינן טרשא דלא לורך הוא (וע"ל ב.).
ואת הנבלה. שנתנבלה היום ויזן השמשות היתה עומדת לאדם ואפ"ה מתחכין (שבת קנז):
ואפ"ה שנתנבלה בשבת, דצין השמשות לא היתה עומדת לאכילת כלבים, אפילו הכי שרי, ולית לן מוקצה בשבת (וע"ל ב.).
מודה היה ר' שמעון. דאע"ג דלמר מחתכין הנבלה לפני הכלבים, הני מילי במסוכנת דדעמיה עליה מאתמול לכלבים, אבל מודה הוא בנעלי חיים, כלומר בצריאים שמתו שאסורין (שבת סח.).

ⓘ

מוסף תוספות

א. לפי שאין יכול ליהנות בשעת שריפה. מוס' שבת כד: ד"ה ולפי. ב. [ומאי שנת שמפן חולין שמוותר לשורפן ולהדליקן להנאות, דאטו תרומה לפי שיש מצוה בשריפתה מיגרע גרע. שם. ג. [נד'ראי עיקר שריפה אינו לשם הנאות אלא לשם מצוה בעלמא, אלא שלא הקפידה תורה אם נהנה ממנה אגב בייעוריה

^[1] נראה דל"ל דצינ דמסוכנת היתה מעי"ט דעמיה עליה מאתמול וכ"ה ברי"ף כאן ע"ש